

DEPARTEMEN KEHAKIMAN
BADAN PENELITIAN DAN NASIONAL
PERPUSSTAKAAN HUKUM

PERPUSSTAKAAN HUKUM BADAN PENELITIAN DAN NASIONAL DEPARTEMEN KEHAKIMAN	
Penyedia Buku	08
Tgl. Registrasi	27-7-'90
Bel. / Hadiah Jari	H.
Daftar Buku	
Copy ke	

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIE.

(No. 1).

Besluit van Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 3den Januarij 1819, no. 1, houdende: ten eerste, eenige bepalingen nopens het koffijstelsel in die residentien, waar hetzelfde geheelijk onder de administratie van den lande genomen is, of waar de koffij, door den planter en grondeigenaar, aan den lande maet geleverd worden. Ten tweede, afschaffing van het zoogenaamde famielje- of huisgezinnengeld in de Preanger Regentschappen en Krawang.

Is in deliberatie gebragt, eene missive van den Inspecteur generaal en Adjunct-inspecteur generaal der landelijke inkomsten, geschreven op den 5den December 1818, daarbij, ter voldoening aan het 13de en 14de art. van hunne Instructie, verslag doende over den staat van de koffijteelt in die residentien, waar dezelve geheelijk onder de administratie van den lande genomen is, of waar de koffij door den planter en grondeigenaar aan den lande moet geleverd worden, en wijders, na ontwikkeling van eenige gronden en redenen, onderscheidene voorstellen doende;

En op dit alles, in eene opzettelijk gehouden bijeenkomst, met den Inspecteur en Adjunct-inspecteur generaal voor-

noemd, zijnde geraadpleegd; is goedgevonden en verstaan :
de navolgende bepalingen vast te stellen.

1°. Enz.

7°. In te trekken de tot nu bestaan hebbende bepaling, om, bij de pakhuisboeken en rekeningen, een pikol koffij te verhandelen met 128 ponden, en te bepalen dat voortaan de pikol zal inhouden 125 ponden.

8°. Enz.

11°. In te trekken de tegenwoordige wijze, op welke wordt opgekocht de koffij van onvermogenenden, of van hen, die ontbloot zijn van middelen tot vervoer van dezelve, naar de pakhuizen te Karangsambong of Tjikao, en te bepalen, dat daarentegen, in de onderscheidene districten, pakhuizen zullen worden aangelegd, in welke, onder het oppertoezicht van den Resident van de Preanger Regentschappen, die koffij zal worden aangenomen, ontvangen en betaald; wordende hem Resident gelast, aan den Gouverneur Generaal eene voordragt te doen, tot het opslaan dier pakhuizen in de onderscheidene districten, waarin zulks noodig is.

12°. Enz.

16°. Te bepalen, dat de koffij uit alle Regentschappen naar de pakhuizen zal worden vervoerd op dezelfde wijze en naar de gewoonte in het Regentschap Tjanjor gebruikelijk, en niet, gelijk in sommige districten tot nu plaats had, bij groote transporten te gelijk.

17°. Te bepalen, dat, voor vrachtlloon van Karangsambong naar Indramaijo, zullen worden betaald negen stuivers voor de 125 ponden, en dat aan den Pakhuismeester van Karangsambong niet meer dan negen stuivers voor gelijke hoeveelheid zullen worden te goed gedaan.

18°. Te bepalen, dat de koffij voortaan van Tjikao niet zal mogen worden vervoerd met prauwen, toebehoorende aan den Pakhuismeester aldaar; dat dezelve prauwen van den genoemden Pakhuismeester zullen worden overgenomen tegen eenen billijken prijs; dat zal worden onderzocht, of het voordeeliger is, die prauwen voor 's lands rekening aan te houden en de daarop varende bij dagloon, of bij de reis, in te huren, dan wel om dezelve aan de inwoners van Tjikao tegen inkoopsprijs en termijnsgewijze betaling over te doen, om alzoo de koffij door hen tegen redelijk vrachtlloon van Tjikao naar Batavia te doen afvoeren; wordende den Resident van de Preanger Regentschappen gelast, den

Gouverneur Generaal daaromtrent zijne consideratiën in te zenden.

19°. Den Residenten van Buitenzorg, Krawang en Batavia aan te schrijven, om, ieder in den zijnen, te zorgen, dat de rivieren en binnen-wateren, langs welke de koffij van Tjikao naar Batavia wordt vervoerd, diep en schoon gehouden worden, en dat de oevers van de rivier Tjitarum schoon gekapt of gebrand zijn, ten einde de prauwen met de lijn langs dezelve te kunnen optrekken.

20°. Te bepalen, dat voortaan een elk, die buffels uit de Preanger Regentschappen zal willen vervoeren, daartoe aan den Resident verzoek zal moeten doen; zullende de Resident in de beoordeeling van de hem gedane verzoeken bepaaldelijk moeten in het oog houden, dat de uitvoer der buffels geen' hinder toebrengt aan den vervoer der koffij; wordende hem Resident aanbevolen, daarin met onzijdigheid en billijkheid te werk te gaan.

21°. Aan de opzieners der koffijteelt te verbieden, het middellijk of onmiddellijk handel drijven in buffels en koebeesten, en den Resident van de Preanger Regentschappen te gelasten, naauwkeuriglijk toe te zien, dat de opzieners zich in den vervolge daarvan onthouden.

22°. Af te schaffen de belasting van het zoogenaamde famielje- of huisgezinnengeld, thans in de Preanger Regentschappen en Krawang geheven wordende, en de Residenten aan te schrijven, om te zorgen, dat deze afschaffing worde ter kennis gebragt van de ingezetenen, en wijders zorgvuldiglijk toe te zien dat noch Regenten, noch mindere Inlandsche hoofden, noch bijzondere landeigenaars die belasting van hunne onderhoorigen of inwoners afvorderen; met verderen last aan den Resident der Preanger Regentschappen, om nu in die districten, in welke de koffijteelt minder bloeit, dezelve meer aan te moedigen; zullende van deze afschaffing aan den volke worden kennis gegeven bij de Publicatie aan dit besluit gevoegd.

23°. Te bepalen, dat het landje Tjikalong, door den laatst overledenen Regent van Tjanjor bezeten geweest zijnde, niet zal mogen worden vervreemd, maar moeten blijven in deszelfs geheel, om alzoo over te gaan op de wettige afstammelingen in de nederdalende lijn, en dat, bij ontstentenis van zoodanige afstammeling, het genoemde land wederom zal vervallen aan het Gouvernement; wordende de Resident van de Preanger Regentschappen aangeschre-

ven, deze bepaling te brengen ter kennis van de belanghebbenden, en toe te zien dat aan dezelve behoorlijk voldaan worde.

24°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen
en besluiten van Commissarissen Generaal
over Nederlandsch Indië.

De Secretaris Generaal,
R. DOZIE.

Behoort bij besluit van Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 3den Januarij 1819, no. 1. (Staatsblad, no. 1.)

Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, aan alle degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Reeds in den voorleden jare hebben wij afgeschaft de belasting, welke in sommige districten der Preanger Regentschappen en Krawang voor de onkosten der koopkoninging, boven het famieliegeld geheven werd.

Wij hebben nader in overweging genomen, dat de belasting, bekend onder den naam van famieliegeld, in waarheid nog te drukkende is voor de goede ingezetenen.

Wij grijpen gretig elke gelegenheid aan, om ter voldoening aan de begeerte van den Koning, alle bezwaren, die de inlandsche bevolking drukken, weg te nemen, voor zoo verre zulks maar eenigzins met de algemeene belangen kan worden overeengebragt; wij verlangen daarvan te dezen een vernieuwd blijk te geven.

Wij schaffen aldus bij deze af, de belasting, bekend onder den naam van het famieliegeld en brengen ter kennis van de ingezetenen, dat zij ongehouden zijn, voor het vervolg die belasting te voldoen, en gelasten aan de Residenten naauwkeuriglijk toe te zien, dat noch Regenten, noch mindere hoofden, noch bijzondere landeigenaars die belasting van hunne onderhoorigen of inwoners afvorderen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, in de Nederlandsche en Inlandsche talen in de Preanger Regentschappen en Krawang, alom waar zulks gebruikelijk is.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo verre hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den derden Januarij des jaars achtien honderd en negentien.

De Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië.

Ter ordonnantie van dezelve.

De Secretaris Generaal,

R. DOZIJ.

No. 2.)

Besluit van Commissarissen Generaal over Nederlandsch Indië, van den 3den Januarij 1819, no. 2, bij ampliatië van het besluit van den 17den Julij 1818, no. 18, betrekkelijk de vestiging van het koffijstelsel, eenige maatregelen daarestellende tegen het ter sluik uitvoeren van koffij ter residentie Passarouang.

Is in deliberatie gebragt, eene missive door den Inspecteur generaal en Adjunct-inspecteur generaal der landelijke inkomsten, van den 16den December 1818, no. 11, geschreven, daarbij, ter voldoening aan art. 12 hunner Instructie, verslag doende nopens de werking van het koffijstelsel, bij besluit van den 7den November 1817, vastgesteld;

En in eene daartoe opzettelijk gehouden bijeenkomst met de genoemde Inspecteurs generaal geraadpleegd, en in aanmerking genomen zijnde, dat de maatregelen, bij besluit van den 17den Julij 1818, no. 18, beraamd, ten einde uit de districten Malang en Antang, in de residentie Passarouang gelegen, het aangenomen koffijstelsel naar de daar plaats hebbende omstandigheden te wijzigen, niet genoegzaam voldoende zijn bevonden;

Dat in die districten nog steeds een groot gedeelte der gewonnen koffij ter sluik, en zonder de daarvoor verschuldigde grondhuur te betalen, wordt uitgevoerd; dat het eenige geschikte middel, om in genoemde districten het bekende koffijstelsel in al deszelfs uitgestrektheid in werking te brengen, bestaat in het aanleggen van de bosschen, waarin de koffij thans in het wilde groeit, tot geregelde tuinen.